

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci obvineného **J. B.** pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí v Bratislave 18. júna 2013 o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 23. novembra 2011, sp. zn. 2 To 88/2011, podľa § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, takto

r o z h o d o l :

Uznesením Krajského súdu v Žiline z 23. novembra 2011, sp. zn. 2 To 88/2011, a konaním, ktoré mu predchádzalo bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku

porušený zákon

v ustanoveniach § 31 ods. 1, § 23 ods. 1 a § 319 Trestného poriadku

v neprospech obvineného J. B..

Toto rozhodnutie, ako aj rozsudok Okresného súdu Ružomberok z 8. augusta 2011, sp. zn. 8 T 39/2011 **sa zrušujú.**

Zrušujú sa aj všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Prikazuje sa, aby vec prerokoval a rozhodol **Okresný súd Liptovský Mikuláš**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Žiline (ďalej len krajský súd) podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného J. B. proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok z 8. augusta 2011, sp. zn. 8 T 39/2011.

Odvolaním napadnutým rozsudkom Okresný súd Ružomberok (ďalej len okresný súd) obžalovaného J. B. uznal vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

dňa 3.9.2009 okolo 13.30 hod. v R., na ul. A., v blízkosti predajne L., po predchádzajúcej slovnej výmene medzi K. D., nar. X. a M. H., nar. X. a vzájomnom natáhaní sa medzi K. D., M. H. a O. H., nar. X., obvinený prišiel ku K. D. a tohto opakovane najmenej dvakrát udrel rukou do zadnej časti hlavy, do oblasti temena hlavy, čím mu spôsobil otras mozgu, na základe ktorého bol poškodený hospitalizovaný a ktoré zranenie si vyžiadalo práceneschopnosť v trvaní 21 dní a obmedzovalo poškodeného v obvyklom spôsobe života po dobu 10 – 14 dní najmä bolesťou.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. a § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. úhrnný peňažný trest vo výmere 160,- Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť obžalovaným úmyselne zameraný, uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne.

Súčasne podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenému - V. škodu vo výške 877,48 Eur.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený písomným podaním obhajcu doručeným okresnému súdu 19. apríla 2013.

Ako právny dôvod dovolania označil dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. e/, g/ a i/ Tr. por.

Vecne je dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. (rozhodovanie sudcu vylúčeného z vykonávania úkonov trestného konania), ktorý bol uplatnený primárne, podložený touto argumentáciou dovolateľa:

„V prvom rade chceme poukázať na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku – vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania:

Na tom istom skutkovom základe – dňa 03.09.2009 okolo 13:30 hod. v R. na ul. A., pred budovou č. X., po predchádzajúcej slovnej výmene K. D. s M. H., nar. X., potom ako mu syn menovanej O. H., nar. X., udrel päťou po kapote jeho auta, opakovane udrel do oblasti tváre O. H. a keď sa tohto snažil brániť J. B., nar. X., obvinený K. D. udrel aj J. B. päťou do oblasti pleca a odsotil ho od seba a kopol do oblasti brucha M. H., ktorá sa mu tiež snažila zabrániť v napádaní O. H., čím spôsobil O. H. otras mozgu, pomliaždenie mäkkých častí tváre v oblasti pravého oka, v oblasti pravého členku, ktoré zranenia si vyžiadali hospitalizáciu a práceneschopnosť v trvaní 10 dní, počas ktorých bol poškodený obmedzovaný v obvyklom spôsobe života najmä bolesťivosťou, opuchom hlavy, zníženou koncentráciou, M. H. spôsobil pomliaždenie brušnej steny v oblasti ľavého podbruška s krvnou podliatinou, ktoré zranenie si vyžiadalo práceneschopnosť v trvaní 6 dní, počas ktorých bol poškodená obmedzovaná v obvyklom spôsobe života najmä bolesťivosťou, J. B. nespôsobil zranenie;

Okresný prokurátor v Ružomberku podal na okresný súd obžalobu na obvineného K. D., nar. X., trvale bytom Z., R. - pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. aj Trestného zákona. Táto trestná vec bola vedená na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 8 T/58/2010 a bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. M. P.. Sudkyňa JUDr. M. P. podľa § 32 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Trestného poriadku oznámila svoju

zaujatost' k obvinenému K. D.. Obvinený je strýkom Bc. A. I., ktorá pracuje na Okresnom súde Ružomberok ako vyšší súdny úradník. Navyiac priama svedkyňa žalovaného skutku K. B. je osobou, s ktorou je sudkyňa JUDr. M. P. v priateľskom vzťahu, a preto sú tu pochybnosti o jej nezaujatosti v tejto trestnej veci. Zároveň bol krajskému súdu predložený aj návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu, pričom k návrhu boli priložené aj vyjadrenia všetkých ostatných sudcov Okresného súdu Ružomberok, v tom zmysle, že všetci osobne poznajú obžalovaného, ktorí je strýkom Bc. A. I.. Preto podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 19.05.2010 o odňatí veci a jej prikázaní na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Liptovský Mikuláš. V tejto veci teda nakoniec rozhodol Okresný súd Liptovský Mikuláš, pričom uznal K. D. vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čomu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov s podmieneným odkladom. Po podaní odvolania vo veci rozhodol Krajský súd Žilina a to tak, že zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/73/2010 – podľa § 40 ods. 1 písm. a) Trestného zákona upustil od potrestania.

Na základe vyššie uvedeného máme za to, že v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 8T 39/2011 rozhodovala sudkyňa (JUDr. M. P.), ktorá mala byť vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania, keďže poškodený K. D. je strýkom Bc. A. I., ktorá pracuje na Okresnom súde Ružomberok ako vyšší súdny úradník. Navyiac priama svedkyňa žalovaného skutku K. B. je osobou, s ktorou je zákonná sudkyňa JUDr. M. P. v priateľskom vzťahu, a preto sú tu pochybnosti o jej nezaujatosti v tejto trestnej veci.“

Ďalej sú dovolateľom uvedené dôvody, pre ktoré má za to, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.), a pre ktoré považuje právnu kvalifikáciu za nesprávnu (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežným prieskumom (§ 378) zistil, že nie sú dané dôvody na odmietnutie dovolania z formálnych dôvodov. Zároveň už pri predbežnom prieskume zistil, že je splnený dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por., čo podmienilo rozhodnutie

na neverejnom zasadnutí podľa § 382a Tr. por. rozsudkom, ktorý najvyšší súd verejne vyhlásil (čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky).

V dovolaní prvotne namietaná okolnosť rozhodovania vylúčeným sudcom bola po podaní obžaloby riešená krajským súdom, keď svoje vylúčenie z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. oznámila samosudkyňa JUDr. P., k čomu pripojila obsahovo zhodné vyhlásenia ostatných sudcov okresného súdu. Ako určujúci dôvod bol uvedený príbuzenský pomer (strýko) poškodeného D. k Bc. A. I., ktorá pracuje na konajúcom okresnom súde ako vyšší súdny úradník.

Samosudkyňa poukázala aj na rozhodnutie krajského súdu z 19. mája 2010, sp. zn. 3 Nto 7/2010, o odňatí inej trestnej veci obvineného D. Okresnému súdu Ružomberok a jej prikázaní Okresnému súdu Liptovský Mikuláš (ide o rozhodnutie, uvedené v dovolaní obvineného B.).

Obsahovo teda išlo o návrh na delegáciu podľa § 23 Tr. por.

Krajský súd však 17. mája 2011 pod sp. zn. 1 Nto 6/2011 rozhodol, že samosudkyňa JUDr. P. nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por., pričom vzhľadom na túto okolnosť sa nezaoberal dôvodmi možného vylúčenia ostatných sudcov okresného súdu (a teda ani odňatím veci tomuto súdu).

Uznesenie krajského súdu o nevyhlúčení konajúcej samosudkyne nie je v súlade so zákonom. Na základe jej vyjadrenia a vyjadrenia ostatných sudcov okresného súdu mal krajský súd rozhodnúť o delegácii veci podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku inému okresnému súdu. Dôležitým dôvodom v zmysle naposledy označeného ustanovenia bolo predchádzajúce rozhodnutie krajského súdu z 19. mája 2010 o odňatí veci obvineného D. (8 T 58/2010) Okresnému súdu Ružomberok a o jej prikázaní Okresnému súdu Liptovský Mikuláš (v tomto prípade išlo o nutnú delegáciu).

Ako krajský súd v rozhodnutí o nevyhlúčení samosudkyne sám konštatuje, súdne rozhodovanie musí byť nielen nestranné, ale musí tak aj navonok pôsobiť.

V dotknutej situácii bolo potrebné predmetnú požiadavku zabezpečiť rozhodnutím

o odňatí a prikázaní vecí. Opačné riešenie vydáva aj opačný efekt.

Vzhľadom na povahu tohto rozhodnutia o podanom dovolaní, nemôže najvyšší súd splniť prieskumnú povinnosť v celom rozsahu uplatnených odvolacích námietok. Nevyjadruje sa teda ani k okolnosti, či išlo v oboch dotknutých veciach o rovnaký skutok, alebo dva skutky (s čím súvisí namietaná otázka nutnej obrany).

Vzhľadom na vecnú súvislosť skutkového deja (dejov) je však zrejmé, že sudca, ktorý bol vylúčený (sudcovia, ktorí boli vylúčení) z rozhodovania pre zaujatosť (generálne odňatím vecí) vo veci obžalovaného D., nemôžu rozhodovať vo veci poškodeného D.. Ich pomer k veci bol rozhodnutím o delegácii prvej z vecí judikovaný aj vo vzťahu k druhej z nich (aj keď nie s priamymi procesnými účinkami).

Odhládnuv od uvedeného, v podmienkach dotknutého menšieho súdu, skôr označený príbuzenský pomer poškodeného (obvineného) k vyššej súdnej úradníčke je dostatočným dôvodom na vylúčenie sudcu, respektíve sudcov z konania a rozhodovania, pokiaľ také vylúčenie z dôvodu svojej zaujatosti sami oznámia. Tým dochádza ku spojeniu okolnosti pomeru k veci (založeného personálnou súvislosťou) a subjektívneho postoja sudcu, respektíve sudcov.

Takto je potrebné hľadieť i na vylúčenie konajúcej samosudkyne z vykonávania úkonov trestného konania v preskúmvanej veci v kontexte dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Uvedený dôvod dovolania je možné použiť aj bez predchádzajúceho uplatnenia dotknutej okolnosti v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku. Po podaní obžaloby totiž samosudkyňa sama oznámila svoje vylúčenie (spoločne s ostatnými sudcami okresného súdu). Po rozhodnutí krajského súdu o nevyľúčení samosudkyne už bola ďalšia námietka v uvedenom smere bezpredmetná (okrem dovolacieho konania, v ktorom už nerozhoduje dotknutý krajský súd).

Preto najvyšší súd pri použití ustanovení uvedených vo výroku tohto rozsudku zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu, jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu a obsahovo nadväzujúce rozhodnutia, pri konštatovaní porušenia zákona v ustanoveniach

Trestného poriadku o vylúčení sudcu z vykonávania úkonov trestného konania (§ 31 ods. 1), o odňatí a prikázaní vecí (§ 23 ods. 1) a o zamietnutí odvolania pre jeho nedôvodnosť (§ 319), ktoré boli v preskúvanom konaní nesprávne aplikované v neprospech obvineného Na dotknutú, vyššie popísanú chybu malo byť odvolacím súdom prihliadnuté aj bez odvolacej námietky obžalovaného, a to v zmysle § 317 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku, keďže odôvodňuje podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

V súlade s § 388 ods. 2 Trestného poriadku najvyšší súd tiež nariadil, aby vec prerokoval Okresný súd Liptovský Mikuláš, ktorý rozhodoval aj vo veci obžalovaného D.. Dôležitým dôvodom pre také rozhodnutie je vylúčenie z rozhodovania v dotknutej veci všetkých sudcov Okresného súdu Ružomberok. Dovolací súd nepoužil vo výroku svojho rozsudku formuláciu, ktorou prikazuje vec uvedenému súdu prerokovať „v potrebnom rozsahu“, nakoľko potrebným rozsahom je v tomto prípade celé súdne konanie po podaní obžaloby.

Vzhľadom na uvedené, posudzovanie ďalších dovolacích námietok je bezpredmetné. Súlad so zákonom v ostatných otázkach by bolo možné skúmať len pri rozhodnutí, ktoré nie je generálne diskvalifikované vylúčením sudcu. V uvedenom (prevyšujúcom) rozsahu teda dovolací súd nemohol splniť prieskumnú povinnosť.

P o u č e n i e : Protí tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 18. júna 2013

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Libuša Jánošíková